

Wyborcy niezdecydowani na miesiąc przed wyborami

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Na miesiąc przed październikowymi wyborami do Sejmu i Senatu, postanowiliśmy po raz kolejny przyjrzeć się wyborcom niezdecydowanym¹, którzy mogą odegrać w nich ważną rolę. Zamiar wzięcia udziału w wyborach deklaruje obecnie zdecydowana większość Polaków (83%), ale niemal co czwarty z nich (23%) nie wie jeszcze, na jaką partię oddałby swój głos². To olbrzymia grupa wyborców, którzy mogą potencjalnie zaważyć na wynikach nadchodzącego głosowania.

KIM SĄ NIEZDECYDOWANI WYBORCY?

Podobnie jak w lipcu³, z naszych badań wynika, że wśród wyborców niezdecydowanych przeważają kobiety (55% wobec 45% mężczyzn), choć różnica ta nie jest już tak wyraźna jak wówczas. Jeśli chodzi o wiek, to największy udział w tej grupie mają osoby w przedziale 35-44 lata (23%). Z kolei udział najstarszych badanych jest tutaj dwukrotnie mniejszy niż wśród osób zdecydowanych, na kogo głosować (15% wobec 31%). Niemal połowa wyborców niezdecydowanych mieszka na wsi (45%), co jednak nie odróżnia tej grupy znacząco od respondentów o ustalonych preferencjach partyjnych. Co ciekawe, wśród niezdecydowanych zauważalnie częściej notujemy ankietowanych z wyższym wykształceniem (38% wobec 27% wśród zdecydowanych). Poza tym częściej spotykamy w tej grupie osoby o poglądach centrowych (35% wobec 22% wśród zdecydowanych) lub o niesprecyzowanej orientacji politycznej (23% wobec 7%) i znacznie rzadziej pravicowców (24% wobec 49% wśród wyborców zdecydowanych) – zob. tabelę aneksową 1.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (401) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 września 2023 roku na próbie liczącej 1073 osoby (w tym: 62,7% metodą CAPI, 23,4% – CATI i 13,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne we wrześniu”, wrzesień 2023 (oprac. B. Roguska).

³ Zob. komunikat CBOS „Wyborcy niezdecydowani”, lipiec 2023 (oprac. J. Scovil).

CBOS

RYS. 1. Charakterystyki socjodemograficzne grupy wyborców o niesprecyzowanych preferencjach partyjnych na tle wyborców zdecydowanych

Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

Podobnie jak w lipcu, możemy stwierdzić, że wyborcy niezdecydowani deklarują zainteresowanie polityką wyraźnie rzadziej od osób o ustalonych preferencjach wyborczych – zob. tabelę 1.

TABELA 1

Badani deklarujący udział w wyborach do Sejmu:	Zainteresowanie polityką		
	duże	średnie	nikłe i żadne
	w procentach		
– mający sprecyzowane preferencje wyborcze	28	52	20
– niezdecydowani	11	47	42

Ponownie też wśród wyborców niezdecydowanych osoby skłaniające się raczej ku opozycji przeważają nad sympatyzującymi z obozem władzy (19% wobec 13%), choć nad obiema tymi grupami dominują zdecydowanie badani niesympatyzujący z żadną ze stron polskiej debaty publicznej (63%) – zob. tabelę 2.

TABELA 2

Badani deklarujący udział w wyborach do Sejmu:	Mówi się, że w polskim społeczeństwie istnieje wyraźny podział na tych, którzy sprzyjają obozowi rządzącemu, i tych, którzy sympatyzują z opozycją. Czy Pan(i) zaliczył(a)by siebie raczej do sympatyków:			
	obozu rządzącego	opozycji	Nie sympatyzuję ani z rządzącymi, ani z opozycją	Trudno powiedzieć
	w procentach			
– mający sprecyzowane preferencje wyborcze	41	27	31	2
– niezdecydowani	13	19	63	5

NA KOGO MOGLIBY ZAGŁOSOWAĆ NIEZDECYDOWANI WYBORCY?

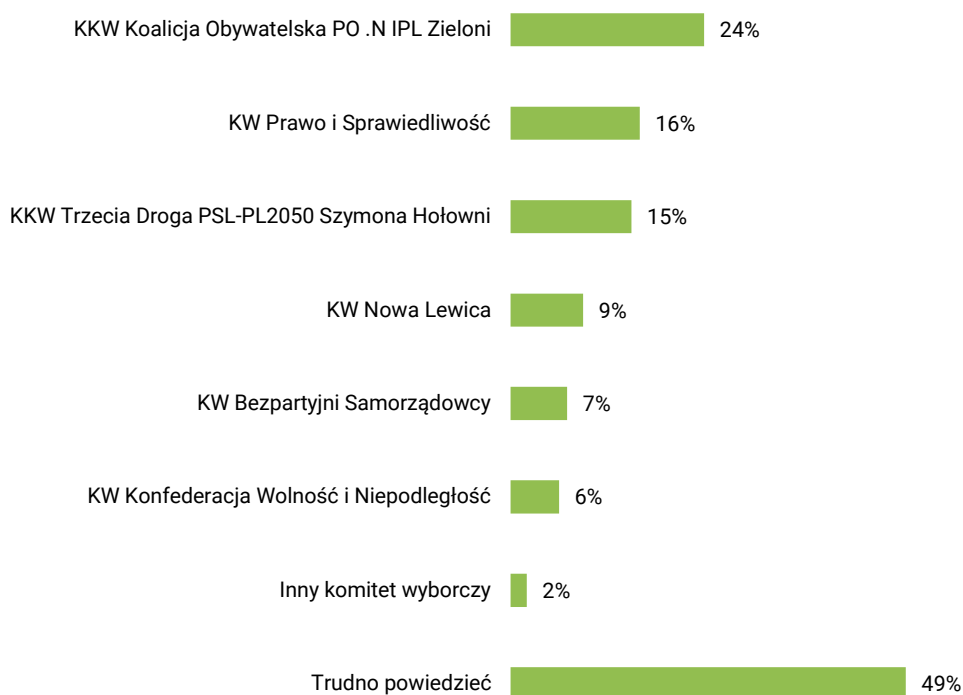
Starając się przewidzieć, na którą stronę mogą ostatecznie przechylić się sympatie niezdecydowanych wyborców, zapytaliśmy ich, który komitet wyborczy w ogóle braliby pod uwagę w nadchodzących wyborach (mogli wybrać maksymalnie dwa). Mniej więcej połowa z nich (49%) znów wybrała odpowiedź „Trudno powiedzieć”. Natomiast wśród pozostałych rozkład preferencji był nieco zbliżony do tego, jaki obserwujemy u badanych o sprecyzowanych preferencjach, choć z pewnymi znaczącymi różnicami. Liderzy pozostali tutaj ci sami, choć warto zauważyć, że – inaczej niż w przypadku wyborców zdecydowanych – odsetek potencjalnych wyborców Koalicji Obywatelskiej (24%) przeważa znacząco nad odsetkiem potencjalnych wyborców koalicji rządzącej (16%). Podobną tendencję

zaobserwowaliśmy w lipcu⁴, ale wówczas przewaga na korzyść KO była mniej wyraźna. Uwagę zwraca też bardzo dobry wynik Trzeciej Drogi (15%), która w tym zestawieniu plasuje się zaledwie o punkt procentowy za Prawem i Sprawiedliwością. W lipcowym pomiarze również znajdowała się na trzeciej pozycji, ale *ex aequo* z Lewicą i z wynikiem ponad dwukrotnie gorszym od PiS. Wreszcie na kolejnych pozycjach plasują się obecnie: Lewica (9%), Bezpartyjni Samorządowcy (7%) i Konfederacja Wolność i Niepodległość (6%).

CBOS

RYS. 2. Który komitet wyborczy brał(a)by Pan(i) pod uwagę w tych wyborach?

ODPOWIEDZI OSÓB WYBIERAJĄCYCH SIĘ NA WYBORY, NIEMAJĄCYCH JEDNAK SPRECYZOWANYCH PREFERENCJI (N=198)

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ badani mogli wskazać maksymalnie dwa ugrupowania

⁴ Należy zaznaczyć, że w lipcowym badaniu nie pytaliśmy o komitety wyborcze, ale o ugrupowania, a pytanie nie odnosiło się wprost do najbliższych wyborów i brzmiało: „Które ugrupowanie/ugrupowania brał(a)by Pan(i) pod uwagę, gdyby wybory do Sejmu odbywały się już teraz?”. Zob. komunikat CBOS „Wyborcy niezdecydowani”, lipiec 2023 (oprac. J. Scovil).

Wśród wyborców niezdecydowanych przeważają kobiety i najczęściej notujemy w tej grupie osoby w wieku 35–44 lata. Prawie połowa mieszka na wsi. Co ciekawe, dominują wśród nich osoby z wykształceniem wyższym, na ogół kojarzone z bardziej wyrobionymi opiniami politycznymi. Największy udział w tej grupie mają badani wyznający poglądy centrowe. Wyborcy niezdecydowani deklarują zainteresowanie polityką wyraźnie rzadziej od osób o ustalonych preferencjach wyborczych, a aż dwie trzecie spośród nich nie sympatyzuje ani z obozem rządzącym, ani z opozycją. Największe szanse na powiększenie swojego elektoratu o wyborców niezdecydowanych ma Koalicja Obywatelska, a po niej – Prawo i Sprawiedliwość oraz Trzecia Droga.

Opracował

Jonathan Scovil